

Rok akademicki:	Grupa przedmiotów	Numer katalogowy:			TOL308
Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Krajoznawstwo			ECTS ²⁾	4
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Sightseeing				
Kierunek studiów ⁴⁾ :	Turystyka i rekreacja				
Koordinator przedmiotu ⁵⁾ :	dr Wojciech Oźga				
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	dr Longina Chojnacka-Oźga, dr Wojciech Oźga, pracownicy Wydziału				
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Wydział Leśny, Katedra Hodowli Lasu				
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Nauk Ekonomicznych				
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot	b) stopień	c) rok	d) forma studiów	
	kierunkowy	I	2	stacjonarne / niestacjonarne	
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :	a) semestr		b) Jęz. wykładowy ¹¹⁾		
	zimowy		polski		
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z formami aktywności krajoznawczej, znaczeniem krajoznawstwa w turystyce, zróżnicowaniem walorów krajoznawczych Polski i ich roli w budowaniu produktu turystycznego, znaczeniem postawy krajoznawczej w warsztacie pracy pilota/przewodnika.				
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) forma dydaktyczna		b) liczba godzin (stacjonarne i niestacjonarne)		
	a1) wykład		15	9	
	a2) ćwiczenia audytorijne		30	18	
	a3) ćwiczenia projektowe				
	a4) ćwiczenia terenowe				
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	dyskusja	T	eksperyment		
	projekt badawczy	T	studium przypadku		
	rozwiązywanie problemu		gry symulacyjne		
	analiza i interpretacja tekstów źródłowych		indywidualne projekty studenckie		
	konsultacje		inne ...		
	wykład	T	inne ...		
inne...		inne ...			
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	A. wykłady				
	<p>Pojęcie krajoznawstwa i jego rola we współczesnym społeczeństwie (Pojęcie krajoznawstwa- przegląd definicji w ujęciu historycznym, współczesne rozumienie krajoznawstwa i jego interdyscyplinarny charakter. Społeczna rola krajoznawstwa – edukacyjna, upowszechniania kultury, techniczna. Krajoznawstwo jako źródło tożsamości narodowej. Związki krajoznawstwa z turystyką i rekreacją. Zarys rozwoju krajoznawstwa w Polsce. Cechy współczesnego krajoznawstwa w Polsce i jego organizacja. (Cele i program krajoznawstwa. Kongresy krajoznawcze i ich rola w kierowaniu rozwojem krajoznawstwa; „światoznawstwo”; antropocentryczność. Organizacja krajoznawstwa: organizacje społeczne, szkoły oraz instytucje, przedsiębiorstwa, jednostki państwowe i prywatne. PTTK jako podstawowa krajoznawcza organizacja społeczna – cele, formy działalności i osiągnięcia PTTK). Główne kierunki i formy pracy krajoznawczej w Polsce (Formy pracy krajoznawczej – krajoznawstwo organizacja społeczna – cele, formy działalności i osiągnięcia krajoznawczej – obserwacja własna: słowo pisane- prasa i czasopisma, foldery i katalogi, wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe, kartograficzne, dokumenty i archiwalia; obrazy i zbiory; Słowo „żywe” i zapisy. Popularyzowanie wiedzy krajoznawczej poprzez – środki masowego przekazu, wydawnictwa, filmy, fotografia, prelekcje i odczyty, biura turystyczne). Zbiaractwo i kolekcjonerstwo jako forma działalności krajoznawczej (Zbiaractwo a kolekcjonerstwo. Klasyfikacja rodzajowa przedmiotów kolekcji krajoznawczych. Znaczenie ruchu kolekcjonerskiego. Organizacje, związki i stowarzyszenia grupujące kolekcjonerów. Zbiory w Gluchej Puszczy jako przykład wielowalorowej kolekcji krajoznawczej). Regionalizm krajoznawczy jako podstawowy element polskiego krajoznawstwa. (Regionalizm krajoznawczy w okresie międzywojennym – A. Patkowski. Problem regionalizmu w II połowie XX w. – „Karta regionalizmu Polskiego” Tożsamość regionalna. Cechy i kierunki współczesnego regionalizmu. Regionalizm kulturowy, przyrodniczy i ekonomiczny). Rola kadry turystycznej w realizacji celów krajoznawstwa (Kadra turystyczno-krajoznawcza. Cechy osobowe kadry. Warsztat krajoznawczy kadry turystyczno-krajoznawczej– źródła wiedzy krajoznawczej, metodyka przygotowania się do imprezy krajoznawczej, formy przekazywania informacji). Metody stosowane w krajoznawstwie (Metody popularyzacji wiedzy krajoznawczej – koncepcja wielostronnego przekazu i odbioru treści krajoznawczych. Środki audiowizualne stosowane w krajoznawstwie. Metody badawcze. Metodyka kształtowania potrzeb i zainteresowań krajoznawczych. Czynniki determinujące percepcję wiedzy krajoznawczej. Metoda inwentaryzacji krajoznawczej jako metoda kompleksowa – cele i cechy inwentaryzacji, dokumentacja inwentaryzacyjna oraz sposób i technika dokonywania zapisów, karta inwentaryzacyjna. Treści krajoznawcze w programowaniu imprez turystycznych (Pojęcie krajoznawstwa turystycznego. Podział ruchu turystycznego. Dobór treści krajoznawczych dla różnych form wyjazdów turystycznych- wycieczki krajoznawcze we własnym regionie; poznanie różnych regionów Polski w czasie dłuższych wycieczek, obozów i wczasów; program krajoznawczy masowych imprez turystycznych. Imprezy turystyki kwalifikowanej. Oznaki turystyki kwalifikowanej i krajoznawcze). Atrakcje i walory krajoznawcze jako podstawa tworzenia produktu turystycznego. (Atrakcyjność turystyczna. Walory krajoznawcze i ich podział. Struktura przestrzenna walorów. Walory krajoznawcze środowiska przyrodniczego i ocena ich przydatności dla programowania turystyki. Walory krajoznawcze dóbr kultury – zabytki archeologiczne, zabytki architektury, zabytkowe układy urbanistyczne i wiejskie układy osadnicze. Zabytki dzieł sztuki plastycznej i piśmiennictwa. Walory dóbr kultury jako cel turystyki krajoznawczej. Walory tradycyjnej kultury ludowej – regiony i grupy etnograficzne Polski, i imprezy folklorystyczne. Walory krajoznawcze pamiętek historii – miejsca pamięci narodowej. Polskie Pomniki historii. Walory krajoznawcze współczesnych osiągnięć. Walory krajoznawcze jako produkt turystyczny. Konkurencyjność i atrakcyjność produktu turystycznego). Dziedzictwo jako atrakcja turystyczna. (Pojęcie dziedzictwa. Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO. Interpretacja dziedzictwa – cele, zasady, produkt i korzyści interpretacji. Wybór tematu. Formy interpretacji – pogadanka, przezrocza, kukielki, wycieczki tematyczne. Potrzeby grup specjalnych. Żywa interpretacja historii, mass media w interpretacji. Projektowanie ekspozycji. Plan interpretacji). Trasy i szlaki turystyki krajoznawczej w Polsce. (Szlak turystyczny – pojęcie, cele i idee wyznaczania szlaków, rodzaje szlaków i kryteria ich wydzielenia. Szlaki Kultury Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem ich odcinków w Polsce. Ważniejsze szlaki krajoznawczo-turystyczne w Polsce).</p>				
	B. ćwiczenia				
<p>Formy prezentacji atrakcji krajoznawczych - (krajoznawstwo bierno) (Wybór tematu (atrakcji) – kryteria. Osobowość przewodnika, interpretatora. Struktura wiadomości. Scenariusz pokazu i dobór treści, techniki prezentacji). Prace projektowe wg bloków tematycznych: a. Atrakcja krajoznawcza a osobliwość krajoznawcza. Wybrane osobliwości krajoznawcze Polski. b. Walory krajoznawcze tradycyjnej kultury ludowej jako ważny element produktu turystycznego. c. Opracowanie projektu szlaku krajoznawczego w wybranym regionie Polski z wyszczególnieniem walorów krajoznawczych oraz możliwości realizacji projektu (opracowanie programu imprezy krajoznawczej obejmującej trasę szlaku) - Prezentacje materiałów przygotowanych w projektach. Gra miejska – ćwiczenia z planem miasta – poszukiwanie walorów krajoznawczych i informacji o nich w terenie . Inwentaryzacja krajoznawcza – zajęcia na Starym Mieście w Warszawie. Prezentacja wyników inwentaryzacji. Moja Ojcowizna – cykl zajęć poświęconych prezentacji walorów krajoznawczych regionów pochodzenia studentów.</p>					

Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	Geografia turystyczna Polski. Historia architektury i sztuki. Podstawy turystyki			
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :				
Efekty kształcenia ¹⁸⁾ : (z kolejnymi numerami, 01, 02, 03 itd.)	01 - zna podstawowe pojęcia metody badawcze stosowane w krajoznawstwie, zna możliwości wykorzystania wiedzy krajoznawczej w planowaniu i tworzeniu produktu turystycznego		05 - pracuje w zespole przygotowując inwentaryzację krajoznawczą i ocenę walorów krajoznawczych	
	02 - zna podstawowe walory krajoznawcze w odniesieniu do jednostek przestrzennych i liniowych (szlaków) w Polsce		06 -	
	03 - umie przygotować opracowanie dotyczące walorów krajoznawczych		07 -	
	04 - posiada umiejętność ustnego prezentowania i oceny walorów krajoznawczych		08 -	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych	04, 05	ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat	03
	praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta		ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć	
	ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć		przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu	
	ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć	04, 05	obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)	
	egzamin pisemny	01, 02	test komputerowy	
	egzamin ustny		inne..	
	inne...		inne..	
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	okresowe prace pisemne na zajęciach (kolokwia)	T	imiennie karty oceny studenta	
	złożone projekty	T	treść pytań egzaminacyjnych z oceną	T
	treść pytań zaliczeniowych (kolokwiów) z oceną	T	inne..	
	inne...		inne..	
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	Element oceny	Waga w %	Element oceny	Waga w %
	kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych	30%	ocena wykonania zadania projektowego na zdefiniowany temat	10%
	praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta		ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć	
	ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć		przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu	
	ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć	10%	obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)	
	egzamin pisemny	50%	test	
	egzamin ustny		inne..	
inne...		inne..		
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	10 godz. ćwiczeń realizowanych w terenie, pozostałe godziny w sali dydaktycznej, wykłady w sali dydaktycznej			

Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :
1. Bieńczyk, G. 2003. Krajoznawstwo i jego związki z turystyką. Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa,
2. Łęcki, Wł. red. 2000. Kanon krajoznawczy Polski. Wyd. PTTK "Kraj", Warszawa,
3. Kruczek, Z.; Kurek, A.; Nowicki M. 2003. Krajoznawstwo. Zarys teorii i metodyki. Wyd. Proksenia, Kraków,
4. Kruczek, Z. 1996. Metodyka krajoznawstwa. Wyd. AWF, Kraków,
5. Łobożewicz, T. red. 1985. Krajoznawstwo i turystyka w szkole. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa,
6. Aleksandrowicz, Z. i in.red. 1998. Słownik geograficzno-krajoznawczy Polski. Wyd. PWN, Warszawa,
7. Polska Mapa Zamków,
8. Polska Mapa Ochrony Przyrody,
9. Ośrodki kultu religijnego – mapa,
10. Mapy turystyczno-krajoznawcze regionów Polski.